

Inserati se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta:

8 kr. če se tiska enkrat,
12 " " " dvakrat,
15 " " " trikrat.

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvu (administracija) in ekspedicijski na velikem trgu h. št. 9, II. nadstropje.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
Za pol leta . . . 5 " —
Za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
Za pol leta . . . 4 " 20 "
Za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvu je na velikem trgu h. št. 9, v II. nadstropji.

Izhaja po trikrat na teden in sicer: v torek, četrtek in soboto.

Časnikarstvo.

(Dalje)

Čuj, znabiti ti vendar malo vest očita, da ne bo prav, nič vreden časnik čitati, ga celo z naročnino podpirati? Zakaj vselej tako skrbno po vzrokih iščeš ter si tudi z jako sumljivimi zadovoljen, da si časnik — le spet naročiš? Zakaj ti liberalni brezverci niso več taki grešniki, kakor nekdanj? Hm, hm, hm: Gutta cavat lapidem non vi, sed . . . Mar li ne? Toliko slabejše, kolikor manj spregledaš.

Ves svet je preplavljen s časniki, ki se pa še vedno množijo, kolikor jim bolj izdajanje olajšujejo tehnične iznajdbe. Nedavno je poročal kolinski časnik, da se po vesoljnem svetu tiska vsak dan 34.273 listov, skupno v 10.592.000.000 iztisih. Po tem štetju bi prišlo na posameznega človeka po 6 iztisov. Tedaj vsak dan se od izhoda do zahoda po zemeljskem krogu nad 10 milijard posodje razpošilja, v katerih se razne hrane ponuja radovednemu človeštvu. In kakšne hrane? Večinoma so listi v slabem zoperverskem duhu vredovani; ogromna množica ima izrečeno peklenski namen, vero in versko-nravno čutilo zatirati, drugi delajo bolj skrito in zavito, pa ne manj nevarno v enake namere. Z veliko vnemo pa tudi z velikim uspehom opravljajo ta svoj pogubni posel, zlasti po mestih. Koliko hudega so taki časniki provzročili v Parizu, Berlinu, na Dunaji, pa tudi v Ljubljani itd., itd., to je le

vsegavednemu Sodniku znano. Vsi rabeljni vsega sveta in vsih časov sveti katoliški Cerkvi niso toliko škodovali, kakor brezbožni vredniki vseh jezikov (žalibog tudi slovenskega) in pisarji hudobnih časnikov.

Kaj pa naj tej strašni resnici, ki se ne da tajiti, nasproti stori pošten človekoljub — pošten časnikar — kateremu se smilijo nesrečne žrtve, ktere dan na dan končuje časnikarski Moloh?

Najpred naj povdarimo dolžnost, da se nekaj mora storiti. Če kdo nasproti taki pogubni moči kar nič ne stori, ampak roke v nemarno navkriž drži, ne zasluži imena zvestega kristijana, ker ne spolnuje glavne kerščanske dolžnosti — ljubezni do bližnjega, ki je v duševnem oziru še bolj potrebna nego v telesnem.

V prejšnjih časih, recimo pred 200 leti, je bilo to, se ve da vse drugače. Takrat so ljudje bolj za-se živeli, skrbeli bolj za-se in za svoje; o tujih zadevah jim ni bilo toliko mar pisati in brati. A sedaj je človeška družba vse drugačna. Vojske z orožjem niso bile takrat nikjer tako velikanske, kakor zdaj; a tudi vojske z umom in peresom so štele le malo vojščakov. Človeštvo je le bolj gledalo in poslušalo. Dandanašnji pa je vse na vojskinem polju. Vojaške trume malih in večih držav pogoltnejo skor vso odrastlo mladino. Skoro vsi zdravi mladenčji vsih narodov so vojščaki. Enako prikazen vidimo pa tudi v domačem življenju. Brez števila ljudi ima pero v rokah; drugi bero in kritikujejo.

Vojska je zdaj splošnja; vsak hoče izrisovati svojo vlogo; mirnih poslušalcev in obdalev ni več.

Lahko je razumeti, da tako novo stanje naklada tudi nove dolžnosti. Če vidi katoličan, da mu ljuti sovražniki napadajo njegove najdražje svetinje, ter jih hočejo z brezobzirno silo njemu in njegovim vzeti, tedaj ne more in ne sme mehkužno mirovati in brez vojske prepustiti, kar mu je najdražega, bramba tu ni le svet, ampak dolžnost.

Vojskujete pa se sploh v vojskah obe stranki z enakim orožjem. Po tem pravilu je dolžan zaveden katoličan zoper pisanje se vojskovati s pisanjem, zoper zlobne časnike po dobrih časnikih. Ako si nasprotniki — kakor jim je sploh navada — hočejo pomagati z lažjo, naj se jim napad odbije z resnico; ako si zgodovino sami delajo, naj se jim zgodovina tako kaže, kakor se je res vršila; ako enostransko prezirajo, kar njim ne služi, ali pa tako prevračajo, kakor njim ugaja, naj se vdari še na drugi zvon, da se resnica sliši.

Svesti si take dolžnosti so pri raznih narodih najčvrstejši možaki dobremu časništvu jeli posvečevati svoje moči. Res lepa naloga, čeravno težka. Kajti tudi tukaj velja: Otroci tega sveta so bolj zviti, kakor otroci božji. Čudno res, ravno le-ti poslednji bi morali dvakrat pridniši in pogumniši biti, kakor judje in sodrugi, pa so bolj boječji in delo tako radi na druge zvrčajo, le kritiko sebi pridržujejo,

Listek.

Pot na Venero.

(Dalje.)

In vendar je ta oddaljenost solnčna take važnosti, da se sme imenovati podlaga vsej astronomijski vědi, da je vatel, s katerim meri človek velikanski nebeski prostor z njegovimi trupli.

Zato pa je modri stvarnik, uvidevši njegove potrebe, zapovedal Veneri, da v gotovih časih *) pohodi solnce ter v imenu svojega vladarja telmači v mejnarodnem jeziku, kate-rega imenujemo matematiko, njegovo orjaško moč, s katero sili vse svoje planete k molčeči pokornosti in v kojoj vzdržuje uspešno vže toliko let zares vzgledno monarhijo.

Kaj ne, dragi čitatelj, bolj ko slišiš hvaliti Venero, tem bolj te mika, tem raje bi še več novega zvedel o nji. Kaka mora biti pač

ta zvezda sama na sebi, ker je za človeka tolike važnosti, vprašal boš. Res je to, prav naravno vprašanje. Ako beremo o slavnih delih slavnih mož, kako se nam priležijo potem kake životopisne črtice njih se tikajoče, kako se navdušujemo potem za nje, ako svetijo tudi se svojim značajem pred drugimi.

Toda vprašanje je, kako bi pač kaj o Veneri zvedeti mogli, ker je pri narmanjši daljavi od zemlje, za časa svojega mlaja še vendar veliko veliko predaleč, da bi naše tudi obročeno oko neposredno kaj videti moglo. In razven tega, nam kaže takrat svojo resno stran, ker pogrnen je z nočnim zagrinjalom kakor turška lepota, ki se sramuje in boji, da bi jej sleherni mimogredoči pogledal pregloboko v oči.

Zato bode najugodnejše, ako napraviva izlet po zraku in obiščeva to zalo boginjo na njenem domu.

Na tem mestu pa, dragi, te moram zopet nadlegovati s prašanji in pomisleki. Rad bi je opustil, a ne morem, zato prosim nekoliko potrpljenja z menoj, ki bi, ne da bi se hvalil, raje poprej premislil, kakor pa sredi potovanja Bog vé kje vže gori v zraku obtičal v svoji vožnji in prepozno tožil k oblakom svoje nezgode.

Na narložji način bi prišla k njej, ko bi se mogla odtrgati od zemlje kakor dva meteora, seveda v pravem pomenu besede ne tako kakor narodni spodnebniki alla Gambeta et tutti quanti v političnih listih. — A zemlja naji ne pusti. Žnjo se ne moreš spreti. Delaj žnjo kar hočeš, vse raje pretrpi kakor pa tebe ljubiti jenja: pusti se orati, kopati, metati; za vse je, a ne zmeni se. Drži se s tako ljubeznijo, da te vže poželjivo gleda, ako si za ped od nje in hlastno te potegne, ako se ji le prilika ponudi. In pri tej svoji privlačnosti tudi ne gleda, boš li še cel prišel do nje, saj je tudi zadovoljna, če le vse kosce dobi, da je potem v svojem želodecu prebavi v lastno truplo. Taka je naša zemlja: ne vidi nič, ne sliši nič in vendar ji prisojajo nekateri v njo zaljubljeni učenjaki neko dušo. Sicer smešno, a učeno. Quousque abutere insipiens sapientia nostra?

Nekaj bi pa še vendar žnjo bilo, namreč ko bi se premislila v tisti svoji duši in se vrteti začela s hitrostjo, da bi v eni uri vže zmenjavala noč in dan; kajti zmetala bi potem vse ljudi in hiše in vse take potrebne in nepotrebne reči se sebe. Tega pa midva ne želiva ni sebi ni drugim ljudem, zato raje obmolkiva o tem, da naji ne sliši kak drug

*) Venerini prehodi se tako-le vrsté: vedno sta dva zaporedoma v juniju, potem naslednja dva v decembru, in sicer vselej v prvi mesečni polovici. Leto tih prehodov pa se določi, ako se k letnicam zadnjih prištevajo po vrsti 8, 105¹/₂, 8, 121¹/₂ . . . sedaj se naprej ponavlja ta razdelitev, n. pr. Zadnji je bil 6. dec. 1882. Za prihodnjega prištetjem zadnje število, pa dobim 2004 in sicer ¹/₆. Pri naslednjih se torej vrsta začne na novo prištevati, in letnice 2012, 2117, 2125 mi povedo letna števila prehodov.

če je namreč po njih mislih nevgodna, kateremu se smilijo nesrečne žrtve? — Kdor zna dobro pero sukati, ima prelepo, in če ga zna modro obdelovati, tudi radostno polje. Pa nehajmo le pisateljem in časnikarjem od njihovih dolžnost govoriti, pogledimo še zadnjič, imajo li tudi bralci, čitatelji kake dolžnosti do časnikarjev? Gotovo, le pamislino.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. maja.

Avstrijske dežele.

Zoper šolsko novelo rogovili več učiteljev na **Češkem**, in prišli so zaradi tega v disciplinarno preiskavo. Nek učitelj Starka iz Tynist je bil iz tega vzroka premeščen v Černikovec, povelje mu je došlo, da se ima v 5 dneh preseliti.

Ako so ti rogovileži česki učitelji, je dvakrat nespametno od njih, da se poganjajo za nemško-židovski liberalizem, ki je povodom šolske novele mislil strmoglaviti Taaffejevo ministerstvo. Od učiteljev je vendar pričakovati, da se zavedo kaj delajo, da bi z eno roko ne podpisavali zaupnico vladi, z drugo roko pa podpirali njene nasprotnike. — A taki so nekateri, tolikanj jim smrdi vse, kar po veri dahne, da še dobrot nočejo od tega, ki vero spoštuje. — Taki Mlado-Čehi so dali tudi nezaupnico češkemu poslancu Tonnerju, ki je za šolsko novelo glasoval, a ko je stopil poslanec med volilce in jim razložil, zakaj je tako glasoval, je politiška modrost premagala versko vmemarnost, grajalec poslanca Tonnerja so ostali v veliki manjšini. Spoznanje, kaj ljudem koristi, vendar le prodira.

Namesto umrlega judovskega pastora Schreiber-ja poslanca v državni zbor so volili na **Gališkem** judovskega rabinarja Bloch-a v Floridsdorfu pri Dunaji, narodni volitveni odsek je nasvetoval dr. Warschauer-ja, ali volilec večidel judje so si raje izbrali zastopovalca blizu Dunaja, kakor doma. Sicer je tudi ta obljubil, da hoče pristopiti poljskemu klubu. — Rusini v izhodni Galiciji so se začeli gibati zaradi bodočih volitev v deželni zbor; med njimi ste sicer dve stranki, pa ste se menda zedinili, da boste solidarno postopali, kedar bi rusinskemu kandidatu nasproti postav-

ljen bil poljski kandidat. Njih odsek je nasvetoval kandidate za 35 volilnih okrajev.

V **Dalmaciji** goji narodna stranka vesel up, ter pričakuje, da bode tudi sedaj napredovala. Upanje jim je še bolj povzdignilo, ker je pred kratkem najvišje sodišče zavrglo protest italianisimov v Spalatri zoper volitve v občinski svet.

Baron Walterskirchen je te dni pisal predsedniku nemškega „Schulvereina“: Ker sem izvedel, da sem pri občnem zboru bil izvoljen za odbornika, Vam naznam, da te časti ne sprejemem, ker moji nazori in moje delovanje se ne strinja z nazori in delovanjem odbornikov „Schulvereina“. — Vse kaže da so se duhovi čedalje bolj začeli drugi od drugih ločiti ter popuščati svojo nekdanjo vmemarnost in omahljivost. Prav tako!

Pri do zdaj znanih volitvah na **Tirolskem** je izvoljenih 30 konservativnih poslancev med temi 6 duhovnikov in 4 liberalni lahoni. V velikem posestvu so se volilec porazumeli, da bodo volili 5 konservativnih in 5 liberalnih.

Iz Zagreba, 25. maja. Ban je šel v Budapešto. Sekejski načelnik Živković in državni tajnik Matleković sta se pogodila za stran načel, pod katerimi se bode Hrvaška vdeležila ogerske deželne razstave. Hrvaški razstavljavci bodo imeli enake pravice z ogerskimi. Razstavili bodo svoje reči v posebnih pavilioni, deželna vlada bode nekaterim obrtnikom denarja posodila, in si prizadejala, da se napravi razstavni odsek.

Iz Budapešte, 26. maja. Proti 5 uri popoldne je huda toča po mestu razbijala, zrna so bila tu in tam kakor golobja jajca. Najprej je začela iti suha toča, potem se je pa vlila močna ploha.

Iz Temešvara. Nadvojvoda Albrecht je od tod šel v Belocerkev. Temes raste in raste. Pri Unipu je nasip predrla in se je čez polje vlila.

Vnanje države.

V **Moskvi** je bila na sv. Rešnjega telesa dan slovesna maša v katoliški cerkvi; na novo imenovan nadškof Popiel iz Varšave je imel sv. mašo, pri kateri je bil navzoč nadvojvoda Karl Ludovik, nadvojvodinja Marija Terezija in njuno spremstvo. Pri cerkvenih vratih je Njiju sprejel nadškof in spreml pred veliki altar, kjer so bili prostori pripravljeni. Članovi avstro-ogerskega poslanstva so sedeli v prvih klopih. Po slovesni maši je Njiju

zopet spremil nadškof do velikih vrat. — Taka slavna rodovina kaže tudi na tujem svojo vero.

Oči vsega sveta so sedaj obrnjene v Moskvo, kjer so zbrani ravnokar zastopniki vlad iz Evrope, Azije in Amerike. Vršijo se tam zgodovinsko dejanje, ki vseh svojih prikaznih pred oči stavlja izrek sv. pisma: Vsa oblast je od Boga. . . Ljudstvo naj bi s svojim caru videlo maziljenca Božjega, in njegove ukaze spolnovalo. — A kakšen razgled nam je dajala Ruska v poslednjih časih. — Bode se li sedanjemu caru Aleksandru III. posrečilo Rusijo postaviti na pravo, krščansko-versko podlago ki tudi nalaga vladarjem dolžnosti, in Rusijo reformirati po njeni osebitosti, a ne po tujih izgledih. Ako se to zgodi, bode Aleksander Rusiji več koristil, kakor Peter, katerega imenujejo Velikega.

Iz Moskve, 27. maja. Vreme je bilo vgodno. Okoli Kremlja se ljudstvo gnete vse jutro. V steno cerkev so dovolili vnde le poslancem in najvišim dostojanstvenikom. Drugo diplomatično osebje je bilo zunaj cerkve. Ob polu devetih je prišlo diplomatično osebje v Kremelj in potem so šli car in carica in drugi došli knezi v krasnem sprevodu v stolno cerkev. Kronanje se je vršilo brez vsacega nerada. Ob dveh popoldne se je zvedlo v Petrovogradu o izvršitvi kronanja, zvonili so po vseh cerkvah, in bila je povsod služba Božja. Zvečer je bilo mesto razsvetljeno.

Iz Rima. Ministre ali prav za prav ministra že imajo. Predsednik pozivnega sodišča Giannuzzi Saveli je postal minister prava in bogočastja in poslanec Genala minister javnih del, novo izvoljena sta prisegla 25. t. m. kralju.

V **Marseillu** na Francoskem je dala policija neko hišno kapelo, ktero so katoliki tudi za šolo rabili, zapreti. Škof so se temu ustavili — zastonj. Tedaj so ondašnji škof šli cerkveno oblečeni, da bi iz oskrunjene kapele presv. Rešnje telo drugam prenesli; ali policijski nadzornik je pokrit surovo škofu nasproti stopil ter prenešenje zabranil. — Taka le je „prosta cerkev v prosti državi!“

Iz Berolina. V 3. branji so zavrgli v državnem zboru v Berlinu § 1, ki je nasvetoval, da imajo biti vsi delavci pri kmetijstvu in gozdarstvu obligatno zavarovani. Ta § je vlada pobijala in sedaj ga je tudi zbor s 136 zoper 134 glasov odvrnil, a sprejet je bil § 2 s dostavkom Hertling-a da se imajo taki delavci prostovoljno (fakultativno) zavarovati.

človek, katerega ne zanimiva to zlato in srebro in drago kamenje nad nami, ker se samo gleda, a ne otiplje.

Morda bi šlo po zraku. Saj se današnji čas tudi z zrakoplavom daleč pride, da celo tako daleč, da se vsa ladjica precejšne velikosti vidi kot črna peča na nebu, ali še celo zgine izpred nagih oči. Toda ako bi se vprašali, kako daleč da gre ta, povedala bi nam vsaka fizika, da ne dalj ko dve milj in da je ondi zrak vže osemkrat tanjši kot na morski površini. Zopet nama tú nasprotuje zemljina privlačnost. Zemlja ljubi tudi zrak, ker je tudi truplo sicer nam nevidno ali občutno; zato se privlaka tako, da je 7 milj visoko vže zrak neubčutljiv našim najboljšim fizikalnim aparatom. Nasproti pa bi bil v Luknji 11½ milj daleč k zemeljskemu središču skopani gost, da bi plavalo na njem vže težko zlato.

In razven tega veva oba, da se z zemljo vred vrta tudi zrak in žnjim tudi zrakoplav z vsemi ljudmi nad njim. Vrtela bi se, ko bi bila še tako visoko gori nad zemljo, in ko bi bil segal gor v zrak tudi do Venere same, in bi bil ves nebeški prostor poln zraku, dokler bi nama strašanski vetrovi ondi, kjer bi se ozračja dotikala, vetrovi s premeri v kojimi bi

bili naši orkani le božajoče sapice, ne raztrgal vse ladjice ali pa naji, kar bi bil seveda še čudež, tirali v zračno hišico vred na en planet, bodi si vže katerikoli, za kar bi se seveda midva ne mogla dalje brigati, ker bi nama sleherni polomil vse, kar bi ostalo zdravega na nama po dolgem potovanji. Takega izleta pa, komur je slednja predstava in zabava dragičen konec, ne bi sprejela midva, ki še vendar raje umrjeva na zemlji mej dobrimi ljudmi kakor kje drugje mej Bog vé kakšnimi pošastmi.

Po tem takem pa nij nobenega pota do Venere. Čemu potem toliko praznih besed. Jedna beseda nemogoče bi zadostovala. Tako bi se mi lahko ugovarjalo, a jaz bi potem tudi odgovoril, da sem hotel vzroke navesti, zakaj da je po teh potih nemogoče. — Nadalje bi pa tudi zavrnil slehrnega izjavo, da je to povsem nemogoče, in odkrito povem, da se s samim negativom nisem namenil pečati, ampak odvrgniti slehrnega potovalca od sedaj omenjenih fantastičnih sanjarij, in opozoriti ga na krajšo zanesljivejšo in zanimivejšo pot, katero so po dolgem trudu umerili inženirji do vseh naših planetov in deloma celo do njihovega in našega poglavarja, junaškega solnea.

Ta pot pa je opazovanje z daljnogledom

združeno z matematično vedo. Prvo je, rekel bi, ustvarilo dva velikanska kola, drugo pa je ta dva zvezalo z vspejdnimi kolčki, in nastala je tako lestva od zemlje do nebeških trupel, po kateri se dviguje človeški duh brez vsega dovoljenja naše zemlje, od njenih tal vedno više in više, dokler ne dospe na postajo, katero si je volil, tú pa ga pretrese nek mil čut, ko opazuje v Gospodovi delavniči. Mil čut, pravim, ker težko ti je dobiti primerne razraza, ako te sem ter tje v jasni noči obvlada neposredno prepričanje za božanstvo. Na tem mestu bi jaz to imenoval čut in čuti se bolje čutijo nego izražajo.

Pojdi tedaj, čestiti čitatelj, danes z menoj na kratek sprehod po te lestvi. Po bliskovo nama bo šel duh po teh kolčkih, saj se mu pa tudi bati ni, da bi padel, ker ti posamezni matematični stavki, kakor sva zgoraj imenovala te stopnjice, drže našega duha pač bolj, kot zemlja naše meso. Naenkrat sva gori tam pri lepi solnčni nimfi, pri krasni Veneri, ako hočeva.

A ker se nama ne mudi, lahko na kakem kolčku obstojiva in pogledava na svojo domovino.

Ko sva se za kakih 430 milj ločila od zemlje, vsediva se in počivajva, ter se kaj pogovoriva za krajši čas. (Dalje prih.)

Na Pruskem se kaže vedno očitniše zvičajnost vladnih mož proti Rimu. Tirjajo od sv. Očeta pravice, prijenljivost, ter od dalječ sami to obetajo, a ko pride do tega, da bi se imela pogodba skleniti, ne dovoli Prusija ničesa, papeževo vlado, ki tega ne more dovoliti ter take pogubljive pogodbe sklepati, pa dolži nespravljenosti in Bog zna, česa še. — Dobro, da v Rimu se ne dajo tako naglo preslepiti!

V **Stokholmu** je odstopilo vse ministerstvo vsled glasovanja državnega zbora o vojaški osnovi.

S Francoskega. Vojska v Tonkinu. Prihodnje dni odpotuje zopet 1500 mož v Tonkin v podporo vojakom; poslednja pošta iz Hanoi in Mandieh naznanja, da so sovražniki po noči od 26. na 27. marca napadli mesto in skušali vzeti trdnjavo, tudi je mnogobrojno število Kitajcev posedlo Baknijeh, Kitajci so dobro oboroženi, imajo Remington-ove puške in nekaj Chassepot-ovih 1870. Francozi, ki so poprej stvar imeli za kako malenkost, začeli so premišljevat, mislijo pa vendar, treba je žrtev, da se zabrani Nemcem in Angležem pot v zadnjo Indijo. Na zahodnem bregu otoka Madagaskar se je že tudi vojska začela. Francoze so streljali več ur na Majungo in ta kraj posedli; je pa Majunga na zalivu Bombet-ak, kamor se izliva Itsuba, največja reka v deželi, ki pride od glavnega mesta Tananarivo. Iz Majunge drži pot v glavno mesto.

Za Gambettov spominek nabirajo, pa kako? Vojaški minister Thibaudin je okrožnico poslal do vseh generalov, naj nabirajo med častniki in prostaki; isto tako so storili tudi drugi ministri. Na ta način je prišlo skupaj 100.000 frankov. — Girard, poslanec okraja Cher je nasvetoval k strokovniku l. 1874 celo vrsto davkov za gizdo. On hoče imeti povikšan davek na vozove, na konje za ježo in vožnjo; pasji davek mora biti na pol več, za vsakega strežaja se mora plačati 20 frankov na leto itd. On hoče imeti davek za plemenitaške naslove; vsak zamore naslov si prilastiti, ako razen navadnih davkov plača še za plemenitaški naslov začeni pri navadnem plemstvu z 20.000 franki, notri do princea s 45.000 franki. — Kjer denarjev manjka, svetuje vsak po svoji glavi kakšen pomoček.

V **Tonkinu** ne gre Francozom vse po godu. Trdnjava Hanoi je bila obležena, in poveljnik Riviere je iz trdnjave šel na sovražnike, bil je umorjen in polkovnik Devillers težko ranjen. Vojakov je bilo 14 mrtvih in 22 težko ranjenih. Naslednik Rivier-u bode Bonet, ki je sedaj v Saigonu. Francoske barke v Toulonu so dobile povelje odjadrati v Tonkin brez odloga.

Iz Londona. Ker Angleži mislijo, da bi poleg tega Sueškega kanala naredili še novega in se tudi Angleška vlada za to zanimiva, naznanil je Gladstone, da vlada dopisuje družbi, ki je izdelala ta kanal, da zve mnenje mero-dajnih oseb, preden se kaj zaveže.

V Berolinskem pomirju so evropske vele-vlasti Turčiji priporočile, naj vvede reforme. — S tem je izrečeno tako rekoč vedno vtiko-vanje dotičnih oblasti v turške notranje za-deve. V spodnji zbornici je poslanec Beyce vlado nagovarjal, naj pritiska na Turčijo, da vvede reforme v evropski Turčiji in Armeniji. — Gladstone je temu zahtevanju sicer pritr-jeval, a rekel je, da ne bi bilo dobro, ako bi se vladi dajali zato določni navodi, vladi se mora na prosto voljo prepustiti, da za take nasvete do Turčije izvoli v zvezi z drugimi vladami pravi in vgodni čas.

Čili in Peru ste sklenili mir in to se je tudi Washingtonu vradno naznanilo.

Domače novice.

(Kot kandidata ljubljanskega mesta) bila sta pri volilnem shodu v nedeljo 27. t. m. soglasno izbrana župan Peter Grasselli pa dr. Mošé.

(Pismo godno preskušnjo ali maturo) imajo ljubljanski gimnazijalci ta teden (od

torka do sobote), ustmena ima biti pred pri-hodom cesarjevim (od 3. do 10. julija).

(Dnevni red seje mestnega odbora), katera bode v torek 29. dan maja 1883 ob 5. uri popoldne v mestni dvorani. I. Naznanilo prvosedstva. — II. Volitev dveh mestnih od-bornikov v mestni stalni zdravstveni svet. — III. Personalnega in pravnega odseka poročilo, a) o penziji vdove Katarine Mikš; b) o na-stavljenji provizornega mestnega stražmeštra, IV. Stavbenskega odseka poročilo, a) o vspehu licitacije gledé zagotovljenja stavbenskega lesa za 1883. leto; b) o kranjske industrijalne družbe prošnji za doplačilo po kolavdaciji klavnice likvidovani jej svoti; c) o ljublj-an-skega prostovoljnega gasilskega društva prošnji za nakup novega voza za vodo; č) o mestnega magistrata nasvetu, da bi se nova Reseljeva cesta posula še s peskom. — V. Šolskega od-seka poročilo, a) o prošnjah dveh mestnih nadučiteljev in enega učitelja za tretjo petletno doklado; b) o prošnji kateheta mestni dekliški šoli za povišanje nagrade; c) o nagradah za nadaljevalno poučevanje rokodelskih učencev; č) o računskem zaključku dotacije za c. kr. veliko realko; o mestnega šolskega sveta do-pisu gledé podučiteljskih petletnih doklad; e) o mestnega šolskega sveta predlogu, naj se nadučitelju in šolskemu vodji Andr. Praprot-niku o priliki njegove učiteljske petindvajset-letnice na primeren način izraža priznanje. — Naposled bode mestni odbor v tajni seji še posvetoval se o pripravah za šeststoletno deželno slavnost.

(Učiteljska konferencija) za šolski okraj Ljubljanski bode 31. t. m. zjutraj ob 8. uri v mestni dvorani. Na vrsti bode: 1. Poročilo okrajnega šolskega nadzornika o zaznavanji pri nadzorovanji. — 2. Kaj in kako naj otroci zunaj šole bero, in kako naj se knjižnice za učence uspešno rabijo. — 3. Izbiranje šolskih knjig za šolsko leto 1883/84. — 4. Poročilo knjižnične komisije o okrajni učiteljski knjižnici. Nasveti o knjigah in učilih naj se najzadnje do 28. t. m. zglašajo pri imenovani komisiji. Volitev knjižnične komisije za šolsko leto 1883/84. l. — 5. Volitev stalnega odbora okr. učiteljski konferenci. — 6. Posamezni nasveti, kateri pa naj bi se najzadnje do 28. t. m. stalnemu odboru pismeno vlagali.

(Volilei Kamniški) so se bili v nedeljo 27. t. m. zbrali k razgovoru o volitvah za de-želni zbor. Iz Ljubljane so bili k temu shodu prišli gospodje dr. Bleiweis, dr. Poklukar in Klun. Dr. Poklukar, ki Kamniško mesto za-stopa v državnem zboru, je najprej poročal o obravnavah državnega zbora in svoje delovanje v njem. Po predlogu župana dr. Samea iz-rekli so mu volileci svojo zahvalo in zaupanje. Potem se je pričel razgovor o kandidatu, ki naj se za Kamnik, Tržič in Radolico priporoča volilecem. Zborovanje je trajalo okoli ene ure.

(Nemškutarska stranka se ne bode vde-ležila volitev za deželni zbor) po naznanilu dunajskih listov. Tako je baje sklenila na svojem volilnem shodu. Samo v Kočevskem okraji in v velikem posestvu hoče poskusiti svojo srečo. Pa tudi v Kočevji ji ne cveto cvetičice; slišimo namreč, da so se Koče-varji z Ribničani porazumeli, in da hočejo voliti soglasno tamošne kandidate, za kmečke občine dva slovenska moža, za mesto Kočevje pa župana Jožefa Brauneta. To bi bilo jako pametno; Kočevarji bi potem imeli v zboru vsaj enega svojega rojaka, ki ga dose-

daj niso imeli, in ako se ta voli soglasno, po-tem se sme nadejati, da se bode tudi narodna večina zmerom ozirala na posebne želje in lastnosti okraja Kočevskega. Za vnanje ljudi pa bi bilo tako porazumljenje dokaz, da se pravim Nemcem v naši deželi ni treba bati ničesa, in da niso pravi Nemei, ampak le do-mači odpadniki, ki vedno javkajo o zatiranji nemštva. Slišimo pa, da hočejo nemškutarji v Postojni za kandidata oklicati dr. Deua, v Tržiču pa g. Malita. Pa menda bodo to opu-stili, ko bodo zvedeli, da sta tudi v teh okra-jih izvoljena moža, ktere bodo vsi volileci volili z lahko vestjo. — Gledé velikega posestva se pa dozda še nič ne vé, in bomo še le ne-koliko prevdarili, ko bode kónечно vredjen vo-lilni imenik, zoper kterege se smejo vlagati pritožbe do 30. t. m. Pritožb je došlo od raznih strani mnogo. Naj pri tej priliki povemo, da smejo tudi ženske v velikem posestvu voliti osebno, in ne samo po pooblastnicah.

(Požar.) V nedeljo o poludne pogorele so skoraj vse Treboje pri Smledniku s cer-kvijo vred, ktere zvonovi so se stopili. Tudi sv. zakramente so komaj rešili iz nje. Ogenj je menda nastal pri streljanju med procesijo, ker se je neki možnar nagnil in je goreče žaganje padlo na bližnjo slamnato streho. Če ljudje že streljajo, naj bi se vsaj umaknili proč od hiš, da bi ne bilo nevarnosti zaradi ognja.

(Nesreča.) V Sori ponižujejo hrib, kjer je stala farna cerkev, da sozidajo novo. Včeraj se je pri tem delu otrgala skala ter pritisnila 13letnega dečka in ga tako hudo poškodovala, da so ga zamogli le še v sv. olje dejati.

Razne reči.

— V Rožeku na Koroškem je umrl te dni zemljak Šlibar, star 107 let. Hudo bo-lan ni bil nikoli. Še dan pred smrtjo je po navadi tobak kadil; zvečer je tožil nad mra-zom, vlegel se v posteljo in mirno zaspal smrtno spanje.

— Slovestvo. Obseg „Katoliških misijo-nov“ 5. zvezka je sledeči: Gründung eines armenischen Seminars in Rom. — Die Kloster-frauen von Quebec. (Fortsetzung.) — Eine Reise nach Udoë und Usigova an der Ostküste Afrikas, (Schluss.) — Nachrichten aus den Missionen: Kleinasien; Centralafrika: Südafrika; Westafrika; Aus verschiedenen Mis-sionen. — Miscellen. — Für Missionszwecke. — Beilage für die Jugend: Maron, der jugendliche Bekenner aus dem Libanon.

Illustrationen: Indianer am Lorenzo-fluss, Canoe verfertigend. — Zwischen Mro-goro und Mwahle. — Die Tsetse-Fliege (Glos-sina morsitans). — Landschaft von Sebaste (Siwas). — Adana in Cilicien. — Missionäre von Algier mit einer Karawane in Tabora. — Ein Missionär und einige Kaffern am Grabe des P. Fuchs bei Tati. — Ansicht der Viktoria-fälle des Sambesi. — Ein Druse. — Die Drusen vor Djezzin.

— Pasijska igra bode letos v Brix-leggu v spodnji Inski dolini na Tirolskem. Nadzoroval bode vso igro č. g. vikar Bareth, umetnijska dela pa g. profesor Mihael Stoly, igralci bodo prebivalci iz Brixlegga in okolice. Izvrševale se bodo igre: 3., 10., 17., 24. ju-nija, 1., 8., 15., 22., 29. julija, 12., 19. in 26. avgusta, ako se kaj prenaredi, bode se po-zneje naznanilo.

— Vrtinci so strašno razdejali 12. t. m. mesto Kansas Cyty v Missouri. Veliko ljudi je mrtvih, veliko tudi poškodovanih. Razde-janih je 50 poslopij, 200 hiš močno poškodo-vanih. Škoda cenijo na 300.000 dolarjev. Zvečer se je vzdignil v drugič vrtinec in tu je pokončal Webb Cyty skoro do dobrega. Mnogobrojno je mrtvih; največ je tako po-škodovanih, da se bodo težko ozdravili.

— Dragocena najdba. Cesar Justin poslal je v drugi polovici 10. stoletja sv. Radegundi v Poitiers (na Francoskem) krasen spominek: v zlato vdelan ostanek sv. Križa. Sv. ostanek bil je v spodnji cerkvi, kjer so ga častili noter do francoske revolucije. Takrat je pa zginil in ni bilo več sledu o njem. Zadnje dni so ga pa našli na dnu nekega zaboja.

— Vojvoda Meiningenski bil je pričujoč pri slovesnem posvečenju nove sinagoge v Meiningen. Povabljeni so bili tudi katoliški in protestantovski duhovniki, ki se pa niso hoteli vdeležiti. Zato se je hotel zmaščevati nad njimi. Nekoliko dni potem napravil je slovesen obed, h kateremu je povabil ministra bogočastja, staro-katolike in juče; katoličane in protestante je pustil doma.

— V Seba postolu so pogorele vladjedelavnice ruskega parovoznega društva vse delavnice s stroji in shramba za kalupe oklepnic, ki so ravno sedaj v delu. Druge orodnice so rešili.

— Misijonar Ohrwalder v Sudanu ni umrl, kakor je bilo svoje dni poročano, marveč še živi kot vjetnik Mahdi-ja. V pismu pripoveduje, kako se kristjanom godi v deželi Nuba in Kordofanu. O Mahdiju on pripoveduje, da ni tako hudoben in da sam o sebi pravi, da je on prerok, ki ima priti pred Kristusom, in vse ljudi spreobrniti k izlamu. Potem bode Kristus sam prišel iz nebes, za Mahdijem potegnil in vsem ljudem povedal, da je le prerok, a ne Sin Božji. Ko so misijonarje pripeljali pred njega, jih je najprej vprašal, hočejo li postati mohamedani? Peljali so jih potem pred kalifa, ki jih je zaprl med hudo-delee. Enega večera so jim povedali, da bodo drug dan usmrteni; misijonarji so se pripravili na pot v večnost. Drugi dan stopijo pred nje in jih peljejo — pred zbrano armado, tam so jih zaničevali, ter vprašali vsacega posamezno, hoče li vero zatajiti? Ker so vsi ostali stanovitni, pustili so jih v miru, a pobrali so jim vse. Od jedišine in siromaščine so umrli med sedmimi trije, drugi so se nekoliko okrevali, in so še sedaj v trdem zaporu. Bog vedi, kaj nameravajo nejeverniki z njimi? Mar si upajo bogate odkupnine? — Sv. Oče so se obrnili do Angleške vlade, da bi ona pogajala se za oproščenje teh kerščanskih mučnikov. Dosihmal so še vendar jetniki.

Darila za „Národní Dom“.

Na Vrhnikih iz pušice: Čitalnice in kavarne	4 gl. 60 kr.
Pri Merjančniku	2 „ 65 „
Pri Juren	2 „ 15 „
Pri Jelovšku	1 „ 70 „
Vkupa	11 „ 10 „

Iz Serajeva:

Fran Oblak, računski svetnik	2 gl. — kr.
Josip Dobida, finčni koncipist	1 „ — „
Janko Pogorelec, računski oficijal	1 „ — „
J. P.	1 „ — „
Vkupa	5 „ — „

Puščavnik v Ribnici	— „ 50 „
„Des durchgegangenen Gastes halber“ pri veselici v Ribnici	— „ 56 „
Občanska založna v Karlovc	50 „ — „
Anton Friedrich jun. v Schönlinde na Českem	10 „ — „
Bralno društvo v Žireh, polovico čistega dohodka pri veselici 28. januarja	5 „ — „

Iv. Korošec v Št. Petru nabral Mohar iz Iga	1 gl. 20 kr.
Jože Lončarič	— „ 50 „
P. Bailovič, podčastnik v Jelachi	1 „ 05 „
Veselo društvo v Jelachi	— „ 50 „
V pušici	5 „ 12 „
Na kegljišči	4 „ 64 „
Vkupa	13 „ 01 „

Franjo Žlindra, zastopnik banke Slavije v Vel. Laščah	— „ 71 „
Matej Šupljina, župnik v Brnu	5 „ — „
Šime Matejčič, župnik na Starem Pazinu	5 „ — „
Franc Bukovec, župnik v Tervizu	5 „ — „
Josip Rome, beneficijant na Vačah	2 „ — „
Vkup	9384 gl. 43. kr.

Umrli so:

24. maja. Marija Stupica, mokarca, 34 let, krvotok na plučih.

25. maja. Matija Šukovic, mestni oskrbovavec, Karlovsko predmestje št. 7, prsna vodenica. — France Vidmar, hišnika sin, 10 mesecev Ceglarske ulice št. 13, voda v glavi.

26. maja. Andrej Reme, kajzerjev sin, 2½ leta, št. 28, koze. — Marija Merjasec, krtacerjeva žena 80 let, Petrova cesta št. 18, vodenica.

V bolnišnici:

23. maja. Štefan Podpoč, gostilničar, 41 let, demencia paralitica.

Eksekutivne dražbe.

31. maja. 3 e. dáb. pos. Janez Zakrajšek iz Oblok št. 5, 1515 gl. Lož. — 1. e. dzb. pos. Jurij Sterle iz Kozarš, 1736 gl. Lož.

Dunajska borza.

28. maja.

Papirna renta po 100 gl.	78.05
Sreberna „ „ „ „	78.80
Zlata „ „ „ „	98.90
Državne srečke l. 1864 po 100 gl.	169.25
Kreditno srečke po 100 gl.	170.25
Rudolfove srečke po 10 gl.	10.—
Ces. cekini	5.65
Francoski napoleond.	9.50½
Nemška marka po 50 kr.	—58½

Naznanilo.

Deželna blagajnica se preseli iz svojih dosedanjih prostorov ter je začeni od petka dne 25. t. m. uradovati začela v hiši na cesarja Jožefovem trgu št. 1 (stara hranilnica) in sicer v tem redu, da bode blagajnik nameščen pritlično v prostorih e. kr. plačilnega urada, likvidatura deželne blagajnice pak v prvem nadstropju na desno tikoma prostorij e. kr. glavnega davkarskega urada.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani dne 21. maja 1883.

Grof Thurn,
dež. glavar.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkt. 8 gl. 80 kr. — domača 7 gl. 60 kr. — Rž 5 gl. 10 kr. — Ječmen 4 gl. 55 kr. — Ajda 4 gl. 60 kr. — Proso 5 gl. 6 kr. — Turšica 5 gl. 50 kr. — Oves 3 gl. — kr.

Naznanilo in priporočilo.

Ponižno podpisani naznanja, da je začetkom majnika meseca prevzel in dobro vredil

čitalnično gostilnico

ktero najtopleje priporoča tukajšnjemu in vnanjemu p. n. občinstvu z zagotovitom, da si bo po vseh močeh prizadeval častitim svojim gostom postreči z okusnimi jedili, raznimi namiznimi, bizeljskimi in črnimi vini — tudi v butelijah — ter najboljšim kozlerjevim carskim pivom, vse to ob nagli in skrbni postrežbi in po nizkih cenah.

Opoldanska hrana se daje tudi po mesečnem naročilu v gostilnici in čez ulice na dom.

Častiti dohovščini se še posebno priporoča s postnimi jedili ob petkih in družih postnih dnevih.

Vrt, hladen in senčen, je tudi že odprt, ravno tako za zabavo častitih gostov pokrito kegljišče, čisto popravljeno in na novo vredjeno.

Posebno se priporoča tudi slavnim narodnim društvom za shode in večerne zabave.

Nadajajo se prav obilnega obiskovanja in zagotavljaajo najboljšo postrežbo se prav uljudno priporoča

Ignacij Korošec,

gostilničar čitalnične restavracije
v Ljubljani.

Prečastiti duhovščini

in

vsem cerkvenim predstojnikom

vljudno naznanjam, da *imam v zalogi*

vse potrebne posode, kakor

monstrance, kelihe, ciborije; svečnike in svetilnice;

križe za cerkvene zastave, pušice za sv. olje itd.

z besedo, vse posode in orodje, katero koli se pri cerkvah in za božjo službo potrebuje.

Vse reči so skrbno v ognju (ne galvanično) pozlačene in posrebrnjene, zvesto in pošteno izdelane.

Sprejemljam tudi vse dotično staro orodje v popravo in novo pozlačenje in posrebrnjenje; kakor tudi vsakoršnja nova naročila.

Konečno obetam svojim naročnikom, katerim menda nisem več neznan, v vseh rečeh z zanesljivim delom in dobrim blagom pošteno postreči kot kristjan in poštenjak.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Matej Schreiner,

pasar in zlatar

v Ljubljani na sv. Petra cesti šte. 27.